

Regionale Raadscommissie Noordkop

ADVIES

Nummer

Contact en vragen via

(is aan coördinerend secretaris...)

Portefeuillehouder(s)

Datum vergadering RRN	Datum B&W-besluiten
7 juni 2018	8 mei 2018

Onderwerp
Vaststellen van de GGD jaarstukken: jaarrekening 2017 en begroting 2019.

Voorgesteld advies
1. Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2017 van de GGD Hollands Noorden en de daarin opgenomen: • De incidentele nacalculatie; • de voorgestelde resultaatbestemming (het negatief resultaat van € 213.000 in mindering te brengen op de algemene reserve en een aparte bestemmingsreserve te vormen voor Veilig Thuis waaraan een bedrag wordt onttrokken van € 6.000); • de structurele doorwerking van de afwijking van de loonindex 2017 in de herziene begroting 2018 uitsluitend voor het jaar 2018 toe te kennen, omdat hier in het indexpercentage 2019 al op is geanticipeerd. 2. Een positieve zienswijze afgeven voor de programmabegroting 2019, met uitzondering van de structurele bijdrage voor Veilig Thuis. 3. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2019-2022. In de zienswijze op te nemen dat de GGD Hollands Noorden verzocht wordt: 4. Een reëlere prognose van het jaarrekeningresultaat te geven via de 2e bestuursrapportage, zodat bij de jaarrekening geen afwijkingen gemeld hoeven te worden die al eerder in beeld waren. 5. Voor 1 september 2018 met een concreet plan van aanpak te komen voor het verbeteren van de financiële positie (inlopen van de negatieve algemene reserve en sluitende exploitatie) en de bedrijfsvoering (t.a.v. ziekteverzuim en Veilig Thuis). 6. Normen te ontwikkelen voor de financiële getallen en deze van een beoordeling en toelichting te

Advies aan de gemeenteraden

voorzien.

7. De begroting voor Veilig Thuis, inclusief de daartoe behorende overhead, te ontvlechten uit de programmabegroting 2019. Deze aanpassing te presenteren bij de eerstvolgende begrotingswijziging.
8. Voor 1 september 2018 de maatschappelijke resultaten te benoemen voor de beschreven speerpunten en de resultaten te concretiseren.

Wettelijke grondslag

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Algemene verordening gegevensbescherming
- Besluit begroten en verantwoorden

De GGD voert taken uit die voortkomen uit de volgende wetten:

- Wet publieke gezondheid
- Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Jeugdwet
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Wet op de lijkbezorging
- Wet kinderopvang
- Warenwet

Kern van de zaak

De GGD heeft haar jaarstukken 2017 en begroting 2019 gepresenteerd. Hierop wordt een positieve zienswijze afgegeven met een aantal kanttekeningen. De belangrijkste aandachtspunten hierbij zijn:

- het op orde krijgen van de financiën (sluitende begroting en het negatief weerstandvermogen)
- het op orde krijgen van de bedrijfsvoering (ziekteverzuim en de wachtlijst Veilig Thuis)
- het concretiseren van de maatschappelijke resultaten, zodat daarop gestuurd kan worden.

Openbaarheid documenten

☒ Openbaar ☐ Het voorstel bevat niet-openbare documenten

Advies aan de gemeenteraden

De Regionale Raadscommissie Noordkop adviseert:

Voorgesteld advies:

1. *Een positieve zienswijze af te geven op de jaarstukken 2017 van de GGD Hollands Noorden en de daarin opgenomen:*
 - *De incidentele nacalculatie;*
 - *de voorgestelde resultaatbestemming (het negatief resultaat van € 213.000 in mindering te brengen op de algemene reserve en een aparte bestemmingsreserve te vormen voor Veilig Thuis waaraan een bedrag wordt onttrokken van € 6.000);*
 - *de structurele doorwerking van de afwijking van de loonindex 2017 in de herziene begroting 2018 uitsluitend voor het jaar 2018 toe te kennen, omdat hier in het indexpercentage 2019 al op is geanticipeerd.*
2. *Een positieve zienswijze afgeven voor de programmabegroting 2019, met uitzondering van de structurele bijdrage voor Veilig Thuis.*
3. *Kennis te nemen van de meerjarenraming 2019-2022.*

In de zienswijze op te nemen dat de GGD Hollands Noorden verzocht wordt:

4. *Een reëlere prognose van het jaarrekeningresultaat te geven via de 2e bestuursrapportage, zodat bij de jaarrekening geen afwijkingen gemeld hoeven te worden die al eerder in beeld waren.*
5. *Voor 1 september 2018 met een concreet plan van aanpak te komen voor het verbeteren van de financiële positie (inlopen van de negatieve algemene reserve en sluitende exploitatie) en de bedrijfsvoering (t.a.v. ziekteverzuim en Veilig Thuis).*
6. *Normen te ontwikkelen voor de financiële getallen en deze van een beoordeling en toelichting te voorzien.*
7. *De begroting voor Veilig Thuis, inclusief de daartoe behorende overhead, te ontvlechten uit de programmabegroting 2019. Deze aanpassing te presenteren bij de eerstvolgende begrotingswijziging.*
8. *Voor 1 september 2018 de maatschappelijke resultaten te benoemen voor de beschreven speerpunten en de resultaten te concretiseren.*

Vastgesteld in de vergadering van 7 juni 2018

Griffier

Voorzitter

Ons Kenmerk

Pagina
3/8

Advies aan de gemeenteraden

Aanleiding voor en korte toelichting bij het advies

De GGD Hollands Noorden (GGD) is een gemeenschappelijke regeling van 17 gemeenten uit Noord Holland Noord.

Jaarlijks worden de jaarstukken en programmabegroting van de gemeenschappelijke regeling GGD behandeld in het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD. Daaraan voorafgaand kunnen de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze hierover indienen.

De vier gemeenteraden in de Kop van Noord-Holland hebben met ingang van 2016 een regionale raadscommissie ingesteld. Deze commissie behandelt onder andere zaken die betrekking hebben op de gemeenschappelijke regelingen waarin de vier gemeenten deelnemen en waarover de gemeenteraden een besluit moeten nemen, of een zienswijze afgeven. De GGD Hollands Noorden is één van die gemeenschappelijke regelingen.

Na besluitvorming in de vier colleges van deze gemeenten gaat dit advies door naar de regionale raadscommissie ter behandeling in de vergadering van 7 juni 2018. Daarna zal het stuk doorgaan naar de individuele gemeenteraden voor definitieve besluitvorming over de in te dienen zienswijzen ten aanzien van de jaarstukken 2017 en de programmabegroting 2019.

De GGD heeft op 13 april 2018 de jaarstukken 2017 en de programmabegroting 2019 toegezonden, onder begeleiding van een aanbestedingsbrief. Op grond van artikel 35 lid 3 van de WGR (Wet Gemeenschappelijke Regelingen) kunnen de raden van de deelnemende gemeenten hun zienswijze naar voren brengen over de ontwerp-begroting bij het Dagelijks Bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast kunnen de raden op grond van artikel 26 van de gemeenschappelijke regeling ook hun zienswijze over de jaarstukken geven. Deze commentaren worden gevoegd bij de ontwerp-begroting, welke aan het Algemeen Bestuur (AB) ter vaststelling wordt aangeboden.

Besluitvorming over de programmabegroting 2019 en de jaarstukken 2017 vindt plaats in de vergadering van het AB van 11 juli 2018. Uiterlijk in de 2e helft van juni 2018 moet een zienswijze op bovenstaande cyclusdocumenten bij het DB van de GGD zijn ingediend. De zienswijzen worden door de gemeenten na besluitvorming door de gemeenteraden verstuurd aan het DB van de GGD.

Dit advies is integraal opgesteld door de beleids- en financiële medewerkers van de gemeenten Texel,

Advies aan de gemeenteraden

Schagen, Den Helder en Hollands Kroon. Het voorstel is bovenregionaal afgestemd met de andere regio's in het werkgebied van de GGD en de adviezen van de klankbordgroep financiën (zie ook de bijlage) zijn overgenomen.

Het AB GGD heeft op 21 februari 2018 ingestemd met de kaderbrief 2019, waarin de beleidskaders en de ambities voor 2019 beschreven zijn.

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

Inwoners kunnen gezond en veilig leven.

Door in te zetten op preventie worden hogere zorgkosten voorkomen of verminderd.

Motivering per voorgesteld advies

Jaarstukken 2017

Inhoudelijk:

In 2017 heeft de GGD Hollands Noorden zich ingezet voor 4 programma's binnen de publieke gezondheidszorg:

- Jeugd
- Infectieziektebestrijding
- Kwetsbare burger, inclusief Veilig Thuis.
- Onderzoek, beleid en preventie

De meeste doelen zijn behaald, al zijn sommigen met vertraging of slechts gedeeltelijk gerealiseerd. Zie bijlage 1 voor een toelichting hierop. Voor 2017 is het te laat om hierop bij te sturen. De aandacht gaat daarom uit naar inhoudelijke sturing voor de voorgenomen acties in 2019.

Financieel:

De jaarrekening sluit met een negatief saldo van € 213.000. De oorzaken hiervoor zijn tekorten op de programma's jeugd (€225.000), kwetsbare burger (€61.000), onderzoek, beleid en preventie (€61.000) en een positief resultaat voor het programma infectieziektenbestrijding (€88.000). De algemene reserve was niet hoog genoeg om dit tekort op te vangen en bedraagt daardoor €180.000 negatief. Voor Veilig Thuis wordt voorgesteld een aparte bestemmingsreserve in te stellen, deze bedraagt €6000 negatief.

De accountantsverklaring bevat een goedkeuring voor getrouwheid en een oordeelonthouding voor rechtmatigheid (net zoals in 2016). De onzekerheid over rechtmatigheid is ingegeven doordat enkele inkoopdossiers niet in orde zijn, waardoor niet kan worden vastgesteld of meervoudig onderhands is

Advies aan de gemeenteraden

aanbesteed. Er is toegezegd dat in 2018 wordt voldaan het normenkader.

Er zijn de volgende aandachtspunten:

- Gezien de financiële situatie is het wenselijk dat er zo snel mogelijk een plan van aanpak wordt gemaakt voor het verbeteren van de financiële positie en de bedrijfsvoering.
- De GGD heeft in de jaarcijfers de nacalculatie 2016 en 2017 verwerkt. Voor 2016 had het AB echter besloten de nacalculatie incidenteel toe te kennen. Vanwege het forse negatieve resultaat van de GGD wordt toch geadviseerd om akkoord te gaan met deze incidentele nacalculatie over 2017.
- Ondanks eerdere adviezen en de regels uit de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) zijn geen financiële kengetallen opgesteld. Hierdoor kunnen de kengetallen niet goed worden beoordeeld.

Zie voor een uitgebreidere toelichting ook bijlage 5, de adviezen van de klankbordgroep financiën.

Programmabegroting 2019

Inhoudelijk:

In 2019 zal de GGD Hollands Noorden zich inzetten voor 5 programma's binnen de publieke gezondheidszorg:

- Jeugd
- Infectieziektebestrijding
- Kwetsbare burger
- Veilig thuis
- Onderzoek, beleid en preventie

Per programma zijn speerpunten benoemd, waarbij resultaten zijn beschreven. Zie bijlage 1 voor een toelichting hierop. Niet alle speerpunten hebben een duidelijk beoogd resultaat en in een aantal gevallen ontbreekt het maatschappelijk resultaat. Terwijl dit nodig is om hierop te kunnen sturen en er later verantwoording over af te leggen. Hierop is daarom een vervolgactie nodig.

Ondanks de negatieve zienswijze voor het structureel beschikbaar stellen van een hoger budget voor Veilig Thuis, wordt de begroting 2019 voor Veilig Thuis niet als verrassing ontvangen. Gezien de opeenvolgende ontwikkelingen en de omvang van deze "nieuwe taak", mag gesteld worden dat er een enorme uitdaging ligt voor Veilig Thuis. Voor dit soort processen is het niet ongebruikelijk dat het 5 jaar duurt voordat er een gedegen functionele organisatie is neergezet.

Financieel:

Advies aan de gemeenteraden

De financiële klankbordgroep heeft diverse opmerkingen gemaakt over de begroting 2019 die door de GGD zijn verwerkt. Hoewel er nog discussie is over de berekening van de verschillende indexaties en nacalculatie heeft de GGD de berekeningen conform de huidige afspraak verrekend.

Er zijn enkele zaken die aandacht vragen:

- Gezien de negatieve stand van de algemene reserve is kordate aandacht nodig voor het verbeteren van de financiële situatie (sluitende exploitatie) en het op peil brengen van de algemene reserve. Ook zijn verbeteringen nodig in de bedrijfsvoering (ziekteverzuim, Veilig Thuis). De inspanning hierop van de GGD wordt onvoldoende zichtbaar. Geadviseerd wordt om voor 1 september 2018 inzicht te krijgen in de voorgestelde maatregelen, en de GGD daartoe te verzoeken hiervoor met een concreet plan van aanpak te komen.
- Ten aanzien van Veilig Thuis zijn de incidentele extra middelen voor 2018 ten onrechte structureel opgenomen in de begroting 2019. Gezien de hierover afgesproken werkwijze dient hiervoor een afzonderlijk voorstel aan het AB te worden voorgelegd.
- Er is afgesproken dat de P&C documenten van Veilig Thuis gesplitst wordt van de P&C documenten van de GGD. Toch maken deze nog integraal onderdeel uit van de begroting, en zijn de overheadkosten voor Veilig Thuis niet als zodanig onderscheiden.
- De meerjarenraming in de begroting laat 4 x dezelfde bedragen zien. Conform het advies van de klankbordgroep wordt geadviseerd de GGD te verzoeken een meer realistisch meerjarenperspectief te presenteren.

Zie voor een uitgebreidere toelichting ook bijlage 5, de adviezen van de klankbordgroep financiën

Kanttekeningen en risico's (incl. argumenten)

Er zijn financiële en inhoudelijke risico's. Enerzijds ingegeven door de slechte financiële situatie van de GGD en het ontbreken van een plan van aanpak om de problematiek op het gebied van financiën en bedrijfsvoering aan te pakken. Anderzijds door het ontbreken van concrete maatschappelijke resultaten bij de voorgenomen acties. Hierdoor wordt het sturen op de GGD bemoeilijkt. Door de voorgestelde zienswijzen wordt beoogd deze risico's te beperken.

Een nieuwe ontwikkeling is de decentralisatie van het rijksvaccinatieprogramma (RVP). De risico's die dit mee zich meebrengt zijn nog niet bekend. De decentralisatie van het rijksvaccinatieprogramma zal per 1 januari 2019 geëffectueerd worden. Over de financiële middelen zal de decembercirculaire 2018 duidelijkheid geven. Een ambtelijke werkgroep breidt deze decentralisatie voor.

Gezien de negatieve zienswijze die wordt afgegeven voor de structurele middelen voor Veilig Thuis, moet dit opgenomen worden als PM post. De aangepaste begroting Veilig Thuis volgt op een later moment.

Advies aan de gemeenteraden

De totale risico's kwantificeert de GGD op €762.200, daar komt een PM post voor het Digitaal GGD Dossier bovenop, plus € 199.000 voor Veilig Thuis.

Gezien het negatieve weerstandsvermogen van de GGD kan de GGD de risico's niet zelf opvangen. De gemeenten zullen daarom een risicoparagraaf voor de GGD moeten opnemen in hun begroting.

Alternatieven (incl. argumenten)

Een alternatief zou zijn om een negatieve zienswijze afgeven, met uitzondering van de goedgekeurde onderdelen. Daarmee zou de GGD onzekerheid krijgen over hun financiële bestaansrecht. Dit zou vervolgrisico's met zich meebrengen, waarmee de continuïteit van de dienstverlening van de GGD gevaar zou lopen. Daarom wordt geadviseerd een positieve zienswijze af te geven, en daarbij een aantal uitzonderingen te maken, dan wel een vervolgopdracht te geven.

Een ander alternatief zou zijn om geen zienswijzen indienen. Hiermee zou onrecht worden gedaan aan de aandachtspunten die bestaan.

Gevolgen algemene middelen en begroting

Kosten: € 0,00

Dekking:	☐ Algemene middelen	☐ Inkomsten
	☐ Bijdragen derden	☐ Reserve

Toelichting:

Communicatie

n.v.t.

Bijlagen

1. Toelichting op de speerpunten van de GGD en de in 2017 behaalde en voor 2019 beoogde resultaten
2. Aanbiedingsbrief jaarstukken 2017 en begroting 2019
3. Jaarstukken GGD HN 2017 (programmaverantwoording en jaarrekening)
4. Programmabegroting GGD HN 2019
5. Adviezen klankbordgroep Financiën GGD HN